

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. De coccinea Christi veste.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

litus sapimus, secunda rectum auferunt, aduersa secun-

dum multitudinem, inquit, dolorum moorum in corde meo, consolationes tuae latificaverunt animam meam. E spinis nascuntur rosae.

§. IV. Eiusdem corona adumbrationes.

§. V. De cocinea Christi veste.

Agrippae regis Iudaeorum Iudificatio.

Agrippae regis Iudaeorum Iudificatio. Gertimē tulit Philo, nec id sanē concoquere potuit, quodd Flaccus Alexandria Praeses dissimularit, Iudaeorum regem Agrippam a plebecula & pueris, quamvis absentem, irrideri. Ludificatio ista in hunc ritum adornata est. Carabas homo stultus per vias aberrans in gymnasium ab eis vi pertractus est. Huic coronam chartaceam imposuerunt, pro scepro fragmentum arundinis inseruerunt dextrae. Hunc ludicrum regem loco spectabili stauerunt, & Marin salutarunt, quod Syris Dominus est. Sciebant enim Agrippam esse Syrum. Hanc injuriam Philo indignissime tulit, nimirum Caesaris amicum, & a Romano Senatu honoratum, adeo procaeciter derideri. Sed, o mi Philo, quam multo & in immensum major fuit injuria, cum Regem caeli sic irrideret milites Romani, applauderent Pontifices Hebraei! Itane tam gravis despiciatus fuit, Agrippae simulacrum despiculo haberi; quantus erit, non Caesaris amicum, sed Dei Filium irrisu tam saeco ludificari, ignominiam tam cruentis appetere, & ut mancipium abjectissimum habere? Hinc * Godefridus Bullionius Dux Lotharingiae, qui anno Christiano millesimo nonagesimo nono, ipso Parasceves die, quo Christus in crucem actus, in muros urbis obsessae primus evasit, & Hierosolymam recepit, rex ibi totius exercitus consensu proclamatus, numquam tamen sustinuit coronari auro, ubi Dei Filius fuisset coronatus spinis. Ita Bartonius, Sigonius, Onophrius, Genebrardus, Siebertus, Gordonus, Gaulterus, alii testantur.

* Ad annum 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. alios Gordonus ait Hierosolymam die 9. Iunii captam obsideri die 11. Iulii captam. Gell. lib. 7. Not. Astic. cap. 4. Servorum venditio.

Philip. c. 2. vers. 7.

Amore Christus emicitur.

Ps. 22. v. 4. Job cap. 6. vers. 10.

Ala. cap. 14. vers. 12. Christus nos docet ad beatitudinem non esse aliam viam quam arctam & asperam. 2. Cor. 1. 6. v. 4. & 5. Bernard. serm. 5. de omnibus sanctis.

Servi olim (quod Gellius me docet) vendebatur sub coronâ, quae mercis venalis signum erat, ut apud nos fasciculus straminis. Christus pridie suae mortis a suomet discipulo velut servus est venditus, sed quia mercatorem facti penituit, nec ei satis pretii solutum, stat deinde Christus sub spinoso serbo ut servus, & venalem sese proponit sub coronâ. Nempē semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus. Ita se nobis omnibus exponit vancum. Nemo nostrum tam egenus est, quin servum hunc possit emere. Sed quanti addicitur quo emendus est pretio? Amore. Ama illum, & emisti, jam tuus est. Verus amor Christi cum Christo sic loqui solet: Mi amantissime Domine Jesu, & agere & pati fortia pro te paratissimus sum. Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Insuper & hac mihi sit consolatio, ut affligens me dolore, non parcas. Mi Pater, modò tuus ego sim filius, castiga me, flagella me, prout tibi visum. Ego meam voluntati tuae quam integerrimè subijicio. Arumnatum nihil à te avellet me, non fames, non sitis, non pauperies, non infamia, non dolor, non morbus, non ipsa mors. Spinis tuas & ego sentire cupio. Nolo delicatum esse membrum sub capite spinoso. Ita sentit & loquitur verus amor.

Non servi autem tantum, sed & victimae coronis vinciebantur. Lytenses Paulo & Barnabae sacrificaturi, coronas & tauros offerebant. Christus pro nobis immolandus, jam jamque trahendus ad crudelem aram, magna profusū victima, & ideo etiam stabat coronata, sed spinis, ut probe demum caperemus ad immortalitatem beatam non esse aliam viam, quàm arctam illam & asperam, spinis plenam. Hac ipsâ viâ contendendum ad vitam, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in multis patientiâ. Hanc viam caput praerit, cur membra reluctentur sequi? Pudeat, inquit Bernardus, sub spinoso capere membrum fieri delicatum. Via ad inferos ampla & plana, rosis sparsa; sed terret exitus, spinis horridus. Sequamur eâ, quâ praecedit caput nostrum; ibimus tuti. Non è paradiso, sed è cruce in paradysum itur. Hanc viam rex David tenens, Secun-

Nre aliquor annorum millia, ut supra demonstratum est, sub prima Orbis incunabula, in paradiso vestes geminae sunt amissae: Innocentiae alba, immortalitatis purpurea. Illam in Herodis aula Christus reperit, & collo mox injectam cum gaudio asportavit. At verò immortalitatis purpuram in praetorio Pilati Christus invenit, nec distulit, quin statim à laeta inventione ista in sublimem locum evaderet, & civico populo purpuream hanc vestem denudò repertam ostenderet. Nec enim se continuit, quin protinus de inventa veste gaudium suis civibus participaret.

Hoc, rubrum vetus, lacerum vestimentum ludibri plenum. Nam uti corona ignominiae & cruciatibus referta, sic arundo cava, & scissa purpura dolores atulit & irrisus. Coronâ hominem arrogantem, & undine morionem, cocco ambitiosum regni affectatorem, plectere tortorum mens erat. Evangelistae chlamidem appellant. Hoc vestimentum Ducibus, regibus Macedoniae, Imperatoribus usitatum. Primus Romanorum usus est chlamide rex Numa. Iulius Pollux cenfer fuisse talarem quâ induerentur jam armati.

Sed forte quaeras: Unde color tam pretiosus? quid ostrum & murex? Quæstio vana hoc loco, & nihil ad rem. Magis seria hic movenda. Illud tamen non videtur penitus silentio transmittendum. Cum Mattheus cocineam chlamidem, Joannes purpureum vestimentum vocet, existimavit Ambrosius duo fuisse vestimenta, tunicam & chlamidem. Sed Athanasius conciliat dicta, & communis est sententia, fuisse vestem unicam. In amore ac deliciis, & magni semper pretii fuit purpura. Cortinae ac velum Arcae purpureum fuit, uti & Holofernis conopeum. Joseph in Aegypto, Daniel in Babylone, honoris causa, purpurati. Romani regem honoraturi ut amicum, togam ei purpuream mittebant, quæ & picta dicebatur. Ita rex Alexander Jonathanæ Hebraeo Principi in signum amicitiae coronam auream & purpuram misit.

Purpura Christo injecta summo ludibrio, perinde ac si ei tamquam regi populus Romanus regium hoc ornamentum misisset, ut ita illius divini ad populum sermones & miracula publice irriderentur. Inter purpuras pretiosissima fuit, Plinio teste, dibapha. Quæ nomen inde sortita, quod esset bis tincta, veluti magnifico impendeo. Christi purpura verissime dici potuit dibapha, seu bis tincta, & muricis ostro, & Christi sanguine, cuius vel guttula pretiosior Orbe toto. Ut pretiosissimus hic liquor eliceretur è corpore, praemissa est missio sanguinis, quem subtraxerunt milites flagellis & spinis. Hinc pannus ille cocineus sat reperit sanguinis quem biberet. Quò abis, ô amor? Nostrò bono factus est Christus offector purpurarius. Sed reverà purpurissimum istud magno ei stetit. Hæc tamen omnia, inquit amor, paratissimus patior, si opus, graviora passurus, modò tu ames te amantem.

Porrò purpura, inquit Pierius, pudoris & verecundiae nota est: in Christo nota fuit ludificationis & ignominiae. Dum enim ineret tenebras penderet in cruce, à duobus saltē, Centurione & latrone Dominus & Dei Filius est proclamatus. At verò cum in alto staret joculariter purpuratus, & dumis coronatus, illud unum atrocissimum Crucifige est auditum.

Plutarchus in Fabio, Pridie, inquit, praeli purpura ad Imperatoris tentorium in hastâ est suspensa, militi ad exortationem pugnam accendendo. Hoc illis signum * cocineum robus fuit exhortatio ad animos in hostem erigendos. Haud minus nobis hæc Christi purpura instar multarum concionum sit, ut cum pugnandum est adversus

caco

caedamorem & vitia, non moveamur gradu, non ab-
jiciamus arma, non turpiter nos dedamus victos, et si
sanguis impendendus huic certamini, et si caput pro
Christo devotendum. Cum Christo praelium atrox in-
diceretur, ipse suis humeris crucis praelii signum praer-
tulit: adhuc enim & Calvariae mons restabat occu-
pandus.

Hae Christi purpura, si significarum spectemus, ad-
umbrat Christum tot centenorum millium Martyrum
sanguine vestiendum, hi tingent vestimentum, quod
Christi Corpus, Ecclesiam, convellet. Hae ipsa etiam
purpura designat immortalitatis vestem, quam post
omnium ad vitam reditum induent beati. Hae vestis
ultra quinque millia annorum latebat perdita. Diabo-
lus eam furatus fuerat in paradiso. Et videte altitatem
vaserimini veteratoris. Ed illum abdidit, ubi nemo mor-
taliu, nec suspicione quidem motus, quaesisset. Quis
enim putasset in Pilati domo hoc furtum abscondi-
tum? Hoc ajo: Quis credidisset de vindicanda huma-
nae gentis libertate, in Pilati praetorio agendum, & to-
tum pene negotium illic transigendum?

Quocirca erigamus oculos in altum ad inventorem
hujus vestis, & auctorem nostrae salutis. Una cum illo
ploremus. Si lacrymas non cieat mœror, gaudium eli-
ciat. Nam & Christus oculos quidem lacrymis & san-
guine narantes gerit, sed dici potest, illas Christi lacry-
mas praer lacrima quoque profuisse. Notae sunt nobis vo-
ces illae: *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, qua perie-
rat; quia inveni vestem, qua amissa fuerat.* Magno qui-
dem mihi stat istius vestis inventio, sed propter vos
gaudeo, vobis illam reperi: & quamvis majoribus im-
pendis fuisset opus, non sumptui tamen ulli nec labori
peperissem. Idcirco me continere non potui, quin
continuo sublimem hunc locum conscenderem, &
hanc ipsam vestem spectandam proponerem, et si mem-
bris meis omnibus inter flagra foedissime laceraris. Hae
tamen omnia tor ludibria, tor plagas, tor tormenta,
amore vestri libentissime ultro ac sponte petuli.

Quid quaeso Christiani, quid his amoribus Domini
respondebitis? Hic mihi vox, hic calamus haeret, quid-
quid dixerit aut scripserit, minus dicam, minusque scri-
bam, quam exigat rei dignitas. Hoc exactissime intelli-
gamus, nos Regi Christo spinis coronato, ad omne ob-
sequium, imò & servitium esse devotissimos, ut recte
cum Ecclesia saepius rogemus: *Da nobis, quaesumus Domi-
ne, diabolica vitare contagia, & ad te nostras etiam rebelles
compelle propitius voluntates.*

§. V I. Expenduntur geminae Pilati voces:
Ecce homo.

IN rebus omnibus, praesertim in mysteriis seu Nascen-
tis seu Morientis Christi pie commeditandis, pluri-
mum juvat, rem cogitandam ante oculos animumque
intuitu fixo proponere, & qua licet, cogitatione intentâ
prius depingere. Ut ergo Christi spinis coronati, & ad
populum producti spectaculum animo ac mente con-
cipiamus exactius, videamur videre Christum in alto
pedibus aegre consistentem, anhelitu difficili, specie
prioris lacrymabili, toto corpore miserabilem in mo-
dum lacerato. Horribile sermone dumeto haeret vertici,
manus ligatae praerant arundinem, vultus cruore ac
ipatus deformatus, nec amicissimis nocendus, artus
omnes faucii & recenti sanguine perfusi, quos coccinea
ludicra chlamis male operit, oculi jam moribundi mo-
destissime submissi, os ad silentium & verendum
compositum. Verbo dixerim, Doloris effigies. O spe-
taculum acerbum & miserandum! ad hunc sublimem
locum, in quo ad Pilati laevis stabat Christus, viginis
octo gradus ex albo marmore pertingebant. Supra hos
gradus in palatio Pilati, quod hodieque monstratur,
paulo amplius erat locus marmore stratus, quem Joan-

nes Lichostrotos vocat, Hebraeis Gabata dicebatur. Hic
ambulacra & propylaea marmoreis columnis distincta,
insignioribus duabus, ad quarum unam Pilatus ad alte-
ram Christus stetit. Hic in arcu lapideo etiamnum legi-
tur incisum: *Tolle, tolle, crucifige.* Cetera, quod Adricho-
mius testatur, fugientibus & ex eis litteris legi non pos-
sunt.

Cum ergo Pilatus in omnem se partem versasset,
tentassetque omnia, Christo in libertatem asserendo;
visum est denique movendis animis futurum illud effi-
cacissimum, si tam saeviter flagellatus sisteretur turbis ex
alto spectandus. In eum igitur, quem diximus, locum,
una cum reo suo ascendit Praefes, & quod credibile,
coccineam vestem illam paululum reducens, ut corpus
foedissime vulneratum, ab omnibus probe posset con-
spici, breve illud, sed sensu plenissimum, pronuntiavit:
Ecce homo.

Nunc ergo, Christiani, respicite & levate capita ve-
stra. En spectaculum luctuosissimum! En, ut Dux nos-
ter pro paludamento vetus scissumque ostrum, pro ga-
leâ spinas, pro clavâ cannam, pro lorica tergum pectus-
que flagris disceptum monstrat. Hoc habitu in illam
palatii projectionem venit, ut ab omni populo spectari
commodè posset. Huc Christus cogebatur ascendere,
qui praer deliquio animi vix pedibus poterat consistere.
Clemens Alexandrinus militaris praefici moris mentio-
nem injiciens, Regem recens creatum, inquit, milites
congestis vestibus aut clypeis sublimem imposuerunt.
Ita Jehu in regem uncto festinaverunt, & unusquisque rol-
lens pallium suum posuerunt sub pedibus ejus in similitudinem
tribunalis. Ita Rex nolter in altum educitur. Exivit ergo
Jesus portans coronam spineam, & purpureum vestimen-
tum. Hic Romanus Praefes succinctissime ad populum
perorans dixit: *Ecce homo.* Saltem agnoscite miserabilem
hominem, non vultis Messiam aut Regem.

Ecce homo: Minimum, putate eum hominem, ratio-
nis usu vobis non dissimilem; quod si non hominis, at
saltem humanitatis rationem habere, hominum om-
nium miserimus, calamitosissimus est.

Ecce homo, quamvis similior videri possit pecudi, cui
pellis detracta. Si canem aut domesticam animantem
cerneretis tot moribus sauciatam, misericordiae aliquid
ei tribueritis; en hominem plagis & vulneribus pene
confectum, miseratione profecto dignum.

Ecce homo, qui non lege ac more vestro triginta no-
vem, aut summum quadraginta plagas accepit. Roma-
no ritu flagellatus, plagis innumeris concisus est. Praeto-
rianus miles meus hic aliquid ultra iusta est ausus. Vide-
te nuda & cruentas costas.

Ecce homo, num adhuc vobis metuendus, ne regnum
afficeret, ne tyrannidem occupet, ne reges sua sede
deurbet? aspiciat coronam, scriptum, purpuram. Vos ac-
cusatis illum, quod iactaverit se Filium Dei, en quam
miser homo, imò vix homo est, aut filius hominis.

Ecce homo, vos eum appellatis malefactorem, ego ho-
minem, ut vos homines aliquantum mitigem. Quod si
homines estis, non belluae, aliquid humanitatis homini
tam miserabili exhibete. Si quid peccavit, satis id luit.
Suppliciiis gravioribus vix locus. Quis adamas ligat ve-
stra pectora? vel saxum, nedum homo, sentiat tam acer-
bam hominis sortem. Qui in calamitosum est miseri-
coris, meminit sui. Magnum crudelitatis genus est, quo-
cumque modo saevire in innocentem.

Ecce homo, caro & frater vester est. Hebraeus est, inter
vos natus, apud vos educatus; ideo illum ad vos pro-
duxit, ut eum pro homine, imò pro cive agnoscat.

Hae Pilatus e sua mente pronuntiavit. Multo plura
mysteria spiritus divinus per Pilatum, ejus rei ignarum,
nobis significavit. Quae licet, ea summatim comple-
ctimur.

Ecce homo, tu, o homo, haec vulnera debuisses exci-
pere.

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

*Cur Christus a Pilato tam saeviter flagellatus situr tur-
bis spectandus.*

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including the words "Mysteria" and "Ecce homo" repeated vertically.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including the words "Mysteria" and "Ecce homo" repeated vertically.